

Yttrande

över etablering av täktverksamhet på fastigheten Fristad Prästgård 1:115.

Fristads Hembygdsförening anser att det planerade området är synnerligen olämpligt för täktverksamhet.

Skälen för denna ståndpunkt är i huvudsak att området ligger inom Öresjös vattenskyddsområde som är Borås stads vattentäkt. Bergtäkten kommer att vara ett hot mot Boråsarnas dricksvatten. Trots olika åtgärder för att säkra vattentäkten så kommer ”olyckor” att kunna inträffa.

Ett annat skäl är att Bergets kvalitet är lågt, vilket begränsar användningsområdet. I sjuhäradsbygden finns det stor tillgång på berg av den arten som Strömbergs Grus AB avser att bryta i den aktuella täkten. Fristads Hembygdsförening menar att Strömberg ganska lätt bör hitta ett lämpligare berg och en lämpligare plats.

Strömberg har inte på ett övertygande sätt visat att det finns ett behov av en bergtäkt i Fristad. Det bör krävas av Strömberg att konkret redovisa när och var behoven finns och vilka volymer som är aktuella. Hembygdsföreningens uppfattning är att det inte finns något behov av en ny bergtäkt med ”dåligt” berg. När det gäller transporter är det inte bara avstånd som avgör miljöpåverkan. Logistik och genomtänkta körturer kan betyda mer. Dessutom kommer hela transportsektorn att förändras i riktning mot miljöeffektiva fordon.

Behovet av bergtäkter contra lokalsamhällets intresse.

Ett företag som önskar etablera en bergtäkt har att uppfylla lagreglerade krav. Men det finns också ett lokalsamhälle där invånarna kan ha väl underbyggda invändningar mot en etablering av bergtäkten.

Fristads Hembygdsförening anser i det nu aktuella fallet att det finns starkt vägande skäl för att neka Strömbergs Grus AB att etablera en bergtäkt på fastigheten Fristad Prästgård 1:115.

I de tre bifogade bilagorna finns beskrivningar om landskapets, naturens och miljöns betydelse för biologisk mångfald och människans etablering i bygden. Det planerade området för bergtäkten är en liten utskuren yta av hela kulturlandskapet. Därför är hembygdsföreningens ståndpunkt att täktverksamheten ska ses i sitt hela sammanhang. Här är det särskilt viktigt att beakta Viskan och Borås stads vattentäkt, Öresjö.

Fristads Hembygdsförenings ståndpunkt är att en etablering av en bergtäkt, enligt Strömbergs Grus AB önskemål och som ger ett stenmaterial av låg kvalitet med ett begränsat användningsområde kan tillgodoses av befintliga bergtäkter. För övrigt bör det inte vara svårt att finna en annan plats för en ny bergtäkt, som dessutom är lämplig. Enligt hembygdsföreningen har inte Strömberg visat, att det finns ett så stort lokalt behov av stenmaterial av låg kvalitet i Fristad, att det motiverar en ny bergtäkt enligt Strömbergs ansökan. Till detta kommer uppenbara nackdelar för lokalsamhället och dess invånare. Även för djur och natur blir det en negativ påverkan.

Slutsatsen blir att de eventuella fördelar som en bergtäkt ger inte på långa vägar uppväger nackdelarna.

-----XXX-----

Bilagor: 1. Yttrande från Ann-Britt Boman, Fristads Hembygdsförening
2. Yttrande från Fristads Hembygdsförening, 23 maj 2021.
3. Yttrande från Ola Högberg, Fristads Naturskyddsförening och
Fristads Hembygdsförening, 27 maj 2021.

Fristad den 26 juni 2023

/Sven-Åke Johansson, ordförande för Fristads Hembygdsförening.

